

ชื่อเรื่อง	เพลงร้องในพิธีกรรมแต่งงานกลุ่มชาติพันธุ์ม้ง บ้านร่องกล้า จังหวัดพิษณุโลก
ผู้วิจัย	เคลน บุญยานันต์
สถานที่ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ประทีป นกปี
กรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. ประจักษ์ สายแสง
ประเภทสารนิพนธ์	วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. สาขาวิชาวิทยาการดนตรีและนาฏศิลป์, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2556
คำสำคัญ	เพลงร้องประกอบพิธีกรรม พิธีกรรมแต่งงาน กลุ่มชาติพันธุ์ม้ง เม็ก ล่าเหญ้ง

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพิธีกรรมแต่งงาน ศึกษาเพลงและวิเคราะห์ลักษณะทางดนตรี รวมถึงศึกษาวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ของเพลงร้องในพิธีกรรมแต่งงาน กลุ่มชาติพันธุ์ม้ง บ้านร่องกล้า จังหวัดพิษณุโลก โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยวิธีการสังเกตและสัมภาษณ์ จากการลงพื้นที่ภาคสนามในช่วงเวลาระหว่างเดือนธันวาคม 2555 ถึงเดือนเมษายน 2557 แล้วจึงนำเสนอข้อมูลเป็นเชิงพรรณนาวิเคราะห์

ผลการศึกษาพบว่า ในปัจจุบันนี้ การประกอบพิธีกรรมแต่งงานกลุ่มชาติพันธุ์ม้ง สามารถจำแนกได้เป็น 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนก่อนจัดพิธีกรรมแต่งงานและขั้นตอนการจัดพิธีกรรมแต่งงาน เพลงร้องที่ใช้ในพิธีกรรมแต่งงานมีจำนวน 21 เพลง ส่วนใหญ่เป็นเพลงรูปแบบทำนองเดียว ซึ่งประกอบไปด้วย 3 ส่วน คือ ส่วนเกริ่นขึ้นเพลง ส่วนดำเนินเรื่องราว และส่วนลงจบ ช่วงเสียงมีลักษณะเป็นคู่ 7 ไมเนอร์ ใช้กลุ่มเสียง 5-6 เสียงในการสร้างทำนองเพลง ใช้บันไดเสียงเพนทาโทนิค ประกอบไปด้วยเสียง โด เร มี ซอล ลา มีอัตราส่วนจังหวะ 4/4 และมีความเร็วปานกลางอยู่ในช่วง 71-90 จังหวะเคาะต่อหนึ่งนาที่ กระสวนจังหวะของทำนองหลักมีลักษณะเป็นโน้ตตัวดำเดินทำนองต่อกันไปเรื่อยๆ ตั้งแต่ต้นจนจบประโยคซึ่งในแต่ละประโยคมีความยาว 3-9 ห้องเพลง คำร้องในเพลงเป็นแบบหนึ่งคำต่อหนึ่งจังหวะ ส่วนใหญ่ใช้การเคลื่อนที่ของทำนองแบบข้ามขั้นซึ่งมีทิศทางขึ้นลงสลับกันเป็นรูปคลื่น เพลงส่วนใหญ่กล่าวถึงหลักการในการประกอบพิธีกรรมแต่งงาน โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับการบอกกล่าวสิ่งศักดิ์สิทธิ์คล้ายบทสวด การชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตคล้ายคำสั่งสอน และการเผยแพร่ความเชื่อที่ปรากฏในพิธีกรรม

ด้านบทบาทหน้าที่ของเพลงร้องในพิธีกรรมแต่งงาน พบว่า มีบทบาทหน้าที่ในการประกอบพิธีกรรมแต่งงาน สืบสานศิลปวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณี สะท้อนถึงสภาพสังคม ความเชื่อ วิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ม้ง และดำรงรักษาเผ่าพันธุ์ให้คงอยู่ต่อไป

Title	VOCAL MUSIC IN HMONG WEDDING CEREMONY AT BAN RONG KLA IN PHITASANULOK
Author	Klen Boonyanant
Advisor	Associate Professor Prateep Nakpee, M.A.
Co - Advisor	Associate Professor Prachaksha Saisang, Ph.D.
Academic Paper	Thesis M.A. in Music and Dance, Naresuan University, 2013
Keywords	Ritual music, Wedding ceremony, Hmong, Mej koob, Laj zeej

ABSTRACT

This research aimed at studying the Hmong wedding ceremony, the song texts and their musical features, and analyzed roles and functions of vocal music in the Hmong wedding ceremony at Ban Rong Kla in Phitsanulok by using the qualitative research methodology via observation and interview in the fieldwork from December 2012 to April 2014 to present all of them in descriptive format.

The finding revealed that the Hmong wedding ceremony in the present time can be divided in 2 steps: Pre-wedding ceremony and Wedding ceremony.

Then it has the existence of 21 songs used in the step of Wedding ceremony. Most of them has the same melody pattern consisted of Introduction, Content, and Ending. They possess the Range of minor 7, the Note group of 5-6 notes, the Pentatonic scale: C D E G A, the Time meter of 4/4, the Moderate tempo about 71-90 beat per minute, the main rhythm pattern using Quarter note continually until the end of each phrase which has 3-9 bars length, the lyrics of One word per a beat, and the most use of Disjunction melody motion moving up and down like a wave. In addition, most of these songs refer to the principles of Hmong wedding ceremony. The concepts of song texts are about invoking the holy spirits as prayers, guiding the way of living as instructions, and presenting the belief in their rite.

Lastly, the functional analysis of the vocal music manifested its 4 roles and functions beneath the Hmong wedding ceremony: as the ritual music, as the continuance of local culture and tradition, as the reflection of Hmong society, thought, and way of life, and finally as the preservation of their race.